

Què aporta una perspectiva territorial a la resiliència als incendis forestals?

Carmen Rodríguez, Investigadora de PyroLife

CONTEXT

Els incendis forestals són cada cop més reconeguts com un fenomen socioecològic complex. Tanmateix, sovint els tractem com a esdeveniments lineals de causa-efecte. La recerca de Carmen Rodríguez parteix de la idea que per a construir la resiliència en territoris propensos al foc, és essencial reconèixer que el risc d'incendi forestal coexisteix i està modelat per una infinitat d'elements socioecològics. En consonància amb les ciències socioespacials crítiques, la Carmen conceptualitza els territoris propensos al foc com el resultat de negociacions entre visions divergents d'actors amb un poder de decisió desigual. També conceptualitza les interaccions d'aquests actors amb l'entorn biofísic, que coevolucionen amb els règims de foc al llarg del temps i l'espai. Per tant, l'autora emmarca els incendis forestals com un problema territorial, en lloc d'un esdeveniment merament biofísic. Per entendre què significa això, la Carmen es centre en el cas de València per entendre com es relacionen aquestes ramificacions socioespacials amb la construcció de la resiliència.

RESULTATS

Terreny agrícola abandonat a Aras de los Olmos (València).

Els territoris mediterranis propensos als incendis estan modelats per dinàmiques socioespacials com ara la planificació territorial, el desenvolupament econòmic, els fluxos demogràfics i la propietat de la terra. Tot plegat té directament un impacte directe en el risc d'incendi forestal. Alguns elements que subjauen al procés de construcció de resiliència a l'Europa mediterrània són:

- Les visions del món dels habitants rurals estan en gran part infrarepresentades a les polítiques públiques, cosa que fa augmentar les desigualtats territorials.
- Els impactes dels incendis forestals a les zones rurals s'identifiquen cada cop més com un símptoma de l'abandonament d'aquestes zones per part de l'administració pública, la qual tendeix a prioritzar les zones densament poblades (ciutats). Les zones rurals i les ciutats són pols oposats de riquesa, poder i coneixement.
- Hi ha una desconexió notable entre els actors que operen en els mateixos espais geogràfics. Per exemple, els investigadors i professionals dels incendis forestals comparteixen molt pocs espais amb aquelles persones dedicades al desenvolupament rural i/o a la sobirania alimentària i l'agricultura, cosa que dificulta la innovació i la resiliència.

IMPACTE EN LA GESTIÓ D'INCENDIS

- Qualsevol opció de gestió d'incendis forestals implicarà compromisos. Tot i que això no es pot evitar, les prioritats han de ser establertes pel conjunt de la societat.
- És essencial connectar la gestió dels incendis forestals amb qüestions més àmplies de desenvolupament socioeconòmic, mercats i fluxos demogràfics.

RECOMANACIONS PER A RESPONSABLES POLÍTICS

- Avançar marcs de governança que superin millor la bretxa rural-urbana i no reproduïen les desigualtats espacials.
- Crear les condicions per facilitar la col·laboració entre organitzacions. L'excés de burocràcia disminueix la resiliència del sistema.

ARTICLE COMPLET: Rodríguez Fernández-Blanco, C., Muys, B., Winkel, G., Parra, C. 2024. Revisiting wildfire resilience from a territorial perspective: insights from Mediterranean Spain. *Journal of Environmental Planning and Management*, 1 – 30. Disponible a: <https://bit.ly/3VhZDnx>